

Prof. dr hab. Anna Organiszczak

Poznań, 30. 03. 2026 r.

Katedra Fortepianu

Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego

w Poznaniu

Dziedzina - sztuki

Dyscyplina - sztuki muzyczne

aorganiszczak@amuz.edu.pl

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym
dr Karola Garwolińskiego
w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki muzyczne

Zleceniodawca recenzji

Rada Dyscypliny Artystycznej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku - pismo sekretarza komisji habilitacyjnej dr hab. Elżbiety Pasierowskiej z dnia 26 stycznia 2026 roku, informujące o powołaniu mnie na recenzenta komisji habilitacyjnej w ww. postępowaniu.

Zlecenie podjęte zostało na podstawie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (art. 221 ust. 5 z zw. z art. 178 ust. 1 pkt 2) oraz *Regulaminu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku*.

Wraz ze zleceniem została mi przekazana kopia Uchwały nr 18/2025 Rady Dyscypliny Artystycznej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki z dnia 17 listopada 2025 roku w wersji papierowej oraz dokumentacja dorobku wraz z dziełem artystycznym wskazanym przez Kandydata - w wersji elektronicznej. Do dokumentacji dołączono także oryginalne płyty CD z nagraniem dziełem artystycznym.

Dokumentacja w wersji elektronicznej zawiera:

1. Wniosek przewodni
2. Autoreferat
3. Kopie dyplomów
4. Wykaz i dokumentację dorobku.

W dokumentacji brakuje trzech podpisanych oświadczeń: Dariusza Drzazgi (skrzypce), Szymona Krzemienia (wiolonczela) oraz Macieja Łacnego (wiolonczela) - Artystów którzy byli współwykonawcami utworów kameralnych Andrzeja Cwojdzińskiego i Raula Koczalskiego. Oświadczenia takie są niezbędne dla określenia indywidualnego wkładu Habilitanta w powstanie przedstawionych do oceny płyt. Powinny także zawierać zgodę na wykorzystanie nagrań w prowadzonym postępowaniu.

W załącznikach znajduje się kopia pisemnej części pracy doktorskiej oraz nuty utworów Zygmunta Stojowskiego, które nie są dziełem artystycznym.

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan dr Karol Garwoliński studiował w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w klasie fortepianu prof. dr hab. Bogdana Czapiewskiego. We wrześniu 2005 roku ukończył studia z wyróżnieniem, uzyskując tytuł magistra sztuki. Stopień doktora sztuk muzycznych otrzymał 17 października 2016 roku nadaniem Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej *Ewolucja harmoniki w twórczości Fryderyka Chopina oraz jej znaczenie dla ekspresji na przykładzie wybranych polonezów*. Promotorem pracy był prof. dr hab. Bogdan Czapiewski, a recenzentami: prof. dr hab. Bronisława Kawalla - Ryszka oraz prof. dr hab. Andrzej Tatarski.

Habilitant od roku 2009 jest zatrudniony w Instytucie Muzyki Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie - od roku 2016 na stanowisku adiunkta. Pracuje także, od roku 2010, jako nauczyciel gry na fortepianie w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Karola Lipińskiego w Lublinie.

Przed zatrudnieniem w Lublinie Kandydat pracował jako nauczyciel gry na fortepianie w Szkole Muzycznej I stopnia im. Fryderyka Chopina w Wejherowie (2005-2006) oraz w Szkole Muzycznej I stopnia im. Kompozytorów Polskich w Kraśniku (2006-2010).

Habilitant podaje w swej dokumentacji także informację o *współprowadzeniu klasy fortepianu prof. dr hab. Bogdana Czapiewskiego w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki*

w Gdańsku - w latach 2011-2023, jednak brak jest informacji o formie zatrudnienia i charakterze tej pracy, brak też jakiegokolwiek jej potwierdzenia.

Ocena autoreferatu

Autoreferat w postępowaniu habilitacyjnym w dyscyplinie sztuki muzyczne jest dla recenzenta dokumentem niezwykle ważnym, gdyż przedstawia sylwetkę artystyczną Habilitanta. Centralnym punktem autoreferatu powinien być opis dzieła habilitacyjnego, swego rodzaju artystyczny autokomentarz, ukazujący nagranie jako finalny efekt głęboko przemyślanego procesu badawczego. Autoreferat daje możliwość wykazania samodzielności, kreatywności i dojrzałości artystycznej oraz własnego wkładu w rozwój sztuki muzycznej.

Pan dr Karol Garwoliński potraktował swój autoreferat jak zbiór informacji na temat działalności artystycznej, naukowej i dydaktycznej, zastępując omówienie dzieła artystycznego jedynie spisem nagranych utworów. Brak uzasadnienia wyboru dzieł, analizy wykonawczej, kontekstu teoretycznego i opisu zastosowanej metodologii artystycznej - dowodu na świadome kształtowanie interpretacji. Jedynym zamieszczonym w autoreferacie komentarzem są następujące słowa: *Wiele z nagrywanych utworów, poza przygotowaniem pianistycznym, wymagało ode mnie ogromu pracy edycyjnej. Powodem tego były dalece nieczytelne rękopisy oraz niestarannie wykonane transkrypcje komputerowe tekstu nutowego, zamówione w dobrej intencji przez Wydawcę.*

Przytoczone zdania nie spełniają wymogów ustawowych, gdyż nie są opisem dzieła artystycznego. Od Habilitanta, osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego, a w przyszłości eksperta i samodzielnego pracownika akademickiego w pionie naukowo-dydaktycznym, oczekiwać należy wyczerpującego opisu o cechach naukowości, ukazującego szeroką wiedzę wykonawczą, świadomość koncepcji interpretacyjnej, stylu i języka muzycznego kompozytora czy też różnorodnych zadań wykonawczych i sposobów ich rozwiązywania.

W autoreferacie brakuje także szerszej refleksji artystycznej i zawodowej, przedstawienia własnej drogi artystycznej, poglądów na sztukę i przemysły dotyczące etapów artystycznego rozwoju. Brakuje refleksji dydaktycznej, której należałoby się spodziewać po 20 latach pracy. Habilitant pisze jedynie w zakończeniu: *Zajmuję się profesjonalną pianistyką i profesjonalną dydaktyką.*

Autoreferat oceniam negatywnie.

Ocena dzieła artystycznego

Dr Karol Garwoliński przedstawił do oceny pięć płyt CD, nagranych w wytwórni *Acte Prealable*. Wszystkie płyty prezentują twórczość polskich kompozytorów, jednak zdają się być podsumowaniem dotychczasowych osiągnięć Habilitanta, a nie jego własnym projektem artystycznym. Cztery z nich, będące nagraniami dzieł Zygmunta Stojowskiego i Raula Koczalskiego, kompozytorów tworzących w podobnym czasie i stylu, mogłyby tworzyć logiczną, artystyczną całość, a dodanie tytułu podkreśliłoby wspólne koncepcje i idee estetyczne dzieła habilitacyjnego. Płyta z utworami Andrzeja Cwojdzńskiego, na której większość z nich ma charakter dydaktyczny, zdaje się „nie pasować” do pozostałych nagrań. Habilitant nie uzasadnia w autoreferacie wyboru przedstawionych nagrań, gdyż opisu dzieła habilitacyjnego brak. Omówienie płyt przedstawię w kolejności ich nagrywania.

I. Andrzej Cwojdzński - Chaber Music

Wykonawcy:

Dariusz Drzazga - skrzypce

Szymon Krzemień - wiolonczela

Karol Garwoliński - fortepian

Reżyser dźwięku - Krzysztof Sztekmler

Nagrania:

- Sala Kameralna Instytutu Muzyki UMCS w Lublinie - 19. 12. 2015 (fort. Yamaha)
- Sala Koncertowa OSM I i II st. Im. K. Lipińskiego w Lublinie - 18. 09. 2016 (fort. Petrof)
- Sala Koncertowa Filharmonii Lubelskiej - 18. 03. 2017 (fort. Steinway)

Na płycie znajdują się dwa cykle o charakterze dydaktycznym: *12 Miniatur na skrzypce i fortepian op. 15* oraz *9 Miniatur na skrzypce i fortepian dla dzieci op. 56*. Zarówno op. 15 jak i op. 56 przeznaczony jest dla młodych skrzypków, rozpoczynających swą przygodę z instrumentem i muzyką kameralną. Partia fortepianu nie jest zbyt rozbudowana, dopełnia głos skrzypcowy.

Barcarolle op. 99 - Allegro molto - to jeszcze jedna krótka miniatura, dołączona do pozostałych. Charakterem niezbyt przypomina tytułową barkarolę. Artyści grają sprawnie, lecz surowość brzmienia nie dodaje miniaturze urody.

Cztery polskie tańce na trio fortepianowe op. 26

Utwór, napisany w roku 1990, składa się z czterech części: *Mazurek*, *Kujawiak*, *Krakowiak*, *Polonez*, będących współczesnymi stylizacjami polskich tańców ludowych. Utwór jest efektowny, choć jego trudności interpretacyjne nie należą do najbardziej wyrafinowanych. Partie wszystkich trzech instrumentów są równorzędne, a każdy z instrumentalistów ma możliwość zaprezentowania się solo: fortepian - początek *Mazurka* i *Kujawiaka*, skrzypce - początek *Krakowiaka*, wiolonczela - początek *Poloneza*. Fortepian pełni w tańcach ważną rolę, gdyż buduje fundament rytmiczny, nadając puls każdemu z nich. Pomysły kompozytorskie nastawione są często na efekt, przez co bywają nieco pretensjonalne. Przykładem jest początek *Mazurka*, w swej stylistyce łudząco przypominający ikoniczny standard jazzowy *La Fiesta* Chicka Core'a, lub *Polonez*, w którym słychać - Michała Ogińskiego. Utwór jest interesujący, dający słuchaczowi satysfakcję i możliwość poznania polskich tańców w mniej tradycyjnej szacie melodyczno-harmonicznej. Gra Habilitanta jest pełna zaangażowania, choć proporcje brzmienia tria wymagałyby korekty reżysera - słabo słyszalna wiolonczela.

Całość płyty ma charakter edukacyjno-dydaktyczny i może być wykorzystywana w pracy z uczniami i studentami.

II. Raul Koczalski - Chamber Works 2

Wykonawcy:

Dariusz Drzazga - skrzypce

Maciej Łacny - wiolonczela

Karol Garwoliński - fortepian

Nagranie - Sala Koncertowa Filharmonii Lubelskiej, 5 - 6 maja 2020

Korektor - Dzierżysław Nowotarski

Reżyser dźwięku - Stanisław Bokowy

Trio fortepianowe D-dur op. 76

Cz. I - *Allegro* - daje słuchaczowi możliwość poznania trzech Artystów, prezentujących wysoki poziom wykonawstwa instrumentalnego, połączony ze świadomością wspólnego muzykowania. Proporcje dźwiękowe są prawidłowe, szczególnie w odniesieniu do duetu fortepianu i wiolonczeli.

Cz. II - *Vivo, con anima* - utrzymana w charakterze lekkiej muzyki salonowej, z elementami wiedeńskiego walca i mazurka, nie przekracza granic dobrego gustu muzycznego. Stwarza możliwości - większe niż w części pierwszej - indywidualnego popisu wirtuozowskiego.

Cz. III - *Lento sostenuto* - część bardzo poetycka, prezentuje walory liryczne wykonawców i umiejętności kształtowania śpiewnego dźwięku. Pianista potrafi umiejętnie dopasować brzmienie fortepianu do wibrowanych pojedynczych dźwięków instrumentów smyczkowych, osiągając bardzo ładny rodzaj dźwięku.

Cz. IV - *Tema con variazioni* - rozpoczyna się tematem *Lento*, granym tylko przez fortepian. Ten dość długi fragment, trwający 2,5 minuty, obnaża pewne niedoskonałości gry Pianisty, przez co mało wyrazista staje się struktura tematu i jego profil rytmiczny. Niedostatki dotyczą prowadzenia kantyleny, zbyt mało „wokalne” frazy, dużej ilości akcentowanych dźwięków na słabych częściach taktów czy nadmiernego rubato. Mniej szlachetna jest też jakość brzmienia pojedynczych dźwięków fortepianu. Występujące po temacie pięć wariacji, tworzących rodzaj suity (Polonaise, Menuet, Gavotte, Valse, Romance), okazują się materiałem muzycznym trudniejszym do realizacji, szczególnie dla instrumentów smyczkowych.

Trio fortepianowe g-moll op. 88

Cz. I - *Moderato, quasi andante* - w metrum trójdzielnym, przypomina charakterem barkarolę - to dość nietypowy początek tria. Poszczególne instrumenty leniwie i jak gdyby bez emocji prezentują swoje tematy. Część ta zagrana jest poprawnie, choć nie zachęca słuchacza do poznania następnych części tego kameralnego dzieła.

Cz. II - *Andantino* - to elegancki salonowy walc, pełen figuracji, zgrabnie realizowanych przez Artystów. Tryb durowy i proste, lecz bardzo wdzięczne tematy, dają słuchaczowi poczucie lekkości i swoistej bez troski.

Cz. III - *Tema con variazioni* - podobnie jak w *Trio D-dur*, temat przeznaczony jest dla fortepianu solo. Tym razem temat *Lento sostenuto* jest krótszy (1,25 min), co działa na korzyść Pianisty, gdyż mniejsza jest tutaj ilość brzmieniowych niedoskonałości, lecz także dotyczą one prowadzenia kantyleny i brzmienia poszczególnych dźwięków. Partia fortepianu, w następujących po temacie sześciu krótkich wariacjach, to akompaniament do instrumentów smyczkowych, który Pianista realizuje bardzo zgrabnie.

Trio fortepianowe B-dur op. 92

Cz. I - *Maestoso* - jest to allegro sonatowe nasycone energią, rozłożoną równomiernie pomiędzy wykonawcami. Punktowane rytmy podkreślają jej zdecydowany charakter, stojący trochę w sprzeczności z melancholią prezentowanych kolejno tematów. Pianista odgrywa ważną rolę w organizacji czasowej i energetycznej tej części.

Cz. II - *Andante sostenuto* - to bardzo intymna wypowiedź instrumentów smyczkowych z dyskretnym towarzyszeniem fortepianu. Artyści przekonująco prowadzą narrację w stylu *valse triste*.

Cz. III - *Allegro appassionato* - część najbardziej dynamiczna, w której wiodącą rolę przejmuje fortepian, zmagający się z gęstą fakturą kompozytora - wirtuoza. Fragmenty burzliwe przeplatane są lirycznymi. Pianista bardzo dobrze realizuje swoją partię.

III. Raul Koczalski - Chaber Works 3

Wykonawcy:

Maciej Łacny - wiolonczela

Karol Garwoliński - fortepian

Nagranie - Sala Koncertowa Filharmonii Lubelskiej, 28-29 marca 2021

Fortepian - Bosendorfer Vienna Concert 280

Korektorzy - Michał Bednarski, Damian Maksymiuk

Reżyser dźwięku - Stanisław Bokowy

Sonata wiolonczelowa b-moll op. 80

Cz. I - *Allegro maestoso* - klasyczne allegro sonatowe, o dużym ładunku emocjonalnym, przeplatane tematami lirycznymi. Oba instrumenty pełnią rolę równorzędną. Proporcje brzmienia, szczególnie dźwięki w niskich rejestrach fortepianu i wiolonczeli, bardzo czytelne. Gra Pianisty selektywna, dobrze dopasowana do emocji, które tworzy wiolonczela.

Cz. II - *Adagio* - w tej części, oprócz dialogu lirycznych tematów, występują dłuższe fragmenty kantylenowe wiolonczeli. Towarzyszące im wirtuozowskie figuracje, misterne i delikatne, Pianista realizuje z wyczuciem, nie przeszkadzając soliście.

Cz. III - *Agitato* - część ta stwarza możliwość zaprezentowania pełni wirtuozostwa obu instrumentów. Słyszymy, że Pianista gra dźwiękiem solistycznym, niczym nieskrępowanym od

strony dźwiękowej, nie zagłuszając jednak wiolonczeli. Gratulacje należą się reżyserowi nagrania! W warunkach koncertowych byłoby to niemożliwe - pianista musi grać dźwiękiem kameralnym, dbając cały czas o proporcje dźwiękowe pomiędzy instrumentami.

Suite romanesque op. 98

Cz. I - *Prologue: Adagio* - Część wyjątkowo śpiewna, naturalna, pozbawiona niepotrzebnej chromatyki. Obaj instrumentalisci realizują swoje partie łagodnym dźwiękiem, dając słuchaczowi poczucie wytchnienia. Proporcje dźwiękowe bardzo dobre.

Cz. II - *Echo de Pologne: Maestoso* - jest to polonez z charakterystycznym rytmem i kontrastującym, powtarzającym się fragmentem lirycznym. Artyści niepotrzebnie prezentują poloneza w ujęciu salonowym, co kłóci się z określeniem *maestoso*. Zbyt zbliżone, repetowane szesnastki, które w innym kontekście dają wrażenie większego blasku, są tutaj czymś sztucznym. Część liryczna grana jest szlachetnym rodzajem dźwięku i pięknie frazowana.

Cz. III - *Epilogue: Andante* - jest to pieśń na wiolonczelę z akompaniamentem fortepianu. Wszystkie elementy kameralnego muzykowania zostają zachowane: wspólne frazowanie, ogólny nastrój, dobre proporcje dźwiękowe.

Sonata wiolonczelowa A-dur op. 90

Cz. I - *Maestoso* - partia wiolonczeli obfituje w mocno schromatyzowane melodie, napisane przez Raula Koczalskiego, często w bardzo niewygodnych dla wiolonczeli wysokich rejestrach. Partia fortepianu, dokomponowana przez brazylijskiego pianistę i kompozytora Artura Cimirro, dość nieudolnie próbuje dobrać funkcje harmoniczne do wiolonczelowych tematów, a jej faktura nie przypomina oryginałów Raula Koczalskiego.

Cz. II - *Lento sostenuto* - ma formę trzyczęściową ABA z wolnymi, lirycznymi częściami skrajnymi w tonacji mollowej i kontrastującą częścią środkową w tonacji durowej. Słuchając partii fortepianu nasuwa się pytanie: czy naprawdę nie ma w Polsce kompozytora, który byłby w stanie napisać partię fortepianową godną Raula Koczalskiego?

Cz. III - *Allegro moderato* - jedyną refleksją jest podobna uwaga, jak poczyniona już do części I. Stopień kompozycyjnej nieudolności pana Artura Cimirro jest tutaj jeszcze większy. Jeżeli oceniać grę Habilitanta, to należy stwierdzić, że jest prawidłowa, a proporcje brzmienia pomiędzy instrumentami zostały zachowane.

Podsumowując płyty z utworami kameralnymi Raula Koczalskiego, uważam, że jest to niezwykle ważna i cenna pozycja w polskiej dyskografii. Dzieła Koczalskiego, to muzyka nieznana publiczności, niesłusznie zapomniana, a zasługująca na godne miejsce w polskiej literaturze muzycznej. Szczególnie interesujące są trzy tria fortepianowe, które powinny zainteresować niejednego uznany zespół wykonawców oraz Sonata wiolonczelowa op. 80. Jediną przeszkodą może być trudność w dotarciu do partytur. Żałuję, że Habilitant nie zamieścił skanów partytur w załącznikach dokumentacji.

Pomysł stworzenia hybrydy w postaci Sonaty A-dur op. 90 uważam za wielce chybiony. Utwór ten nie powinien być nazywany dziełem Raula Koczalskiego!

Nagrania zostały bardzo dobrze zrealizowane od strony technicznej. Akustyka sali koncertowej Filharmonii Lubelskiej, wspaniale przygotowany fortepian i profesjonalny mastering sprawiają, że instrumenty brzmią szlachetnie.

Grę Habilitanta oceniam wysoko.

IV. Zygmunt Stojowski - Complete Piano Works 1

Wykonawca:

Karol Garwoliński - fortepian

Nagranie - OSM I i II st. im. K. Lipińskiego w Lublinie, 28-30. 06. 2022

Fortepian - Bosendorfer Vienna Koncert 280

Reżyser nagrania - Piotr Grinholc

Album zawiera najwcześniejsze utwory Zygmunta Stojowskiego, neoromantyczne miniatury ujęte w cykle jako opusy 1, 2, 4, 5, 8 i 10. Powstałe podczas studiów kompozytora w Paryżu, w latach 1889-894, są przykładem utworów salonowych, nawiązujących do chopinowskiej śpiewności, liryki Griega oraz lekkości i wyrafinowania szkoły francuskiej.

Trudno uniknąć porównania z zachowanymi nagraniami samego kompozytora. Jednym z nich jest *Melodia* op. 1 nr 1, która w wykonaniu Habilitanta, z racji bardzo wolnego tempa i nadmiernych *rubat* traci płynność narracji, która jest w wykonaniu Stojowskiego. W *Preludium*, z tego samego opusu, zbyt „upiększanie” partii lewej ręki przerywa potoczność kantyleny. W części środkowej zmiany agogiczne są nieprzekonujące, a akordy *meno mosso con passione* brzmią zbyt „dosłownie”.

Opus 2 to *Deux Caprices-Etudes: Fileuse (Prząśniczka)* i *Toccatina*. W pierwszej z nich, dość zachowawcze tempo, ciężka lewa ręką i nieprecyzyjne fragmenty na prawym pedale (t.11-13, 51-53) pozbawiają etiudę należytego blasku. Druga jest znacznie lepsza i ciekawsza.

Trzy miniatury z opusu 4 to romantyczne *Intermedes: Allegretto moderato e con fantasia, Andantino capriccioso, piu tosto allegretto* i *Moderato*. Tempo dwóch pierwszych utworów wydaje się zbyt wolne, z tendencją do ciągłych zatrzymań, co nie przystaje do określeń *con fantasia* czy *capriccio*. W trzecim utworze narracja jest bardziej naturalna.

Opus 5 składa się z czterech miniatur opatrzonych tytułami: *Berceuse, Scherzo, Gondoliera* i *Mazurka*. *Berceuse*, grane jest miłym, miękkim dźwiękiem, choć nieco statycznie. *Scherzo* jest ruchliwe i precyzyjne, lecz jakość dźwięku może budzić zastrzeżenia. Dobrze uchwycony został rozkołysany charakter i brzmienie *Gondolier*y. Niestety sprzeciw mój budzi nagranie *Mazurka*, z ostrym, agresywnym *forte* i nazbyt wydumanym planem agogicznym.

Trzy utwory składają się na opus 8: *Legende, Mazurka* i *Serenade*. Skrajne utwory to przykład wdzięcznej, salonowej miniatury, w której nastrojowość i liryzm ozdobione są odrobiną wirtuozerii. Taki właśnie klimat uzyskuje Habilitant w swym nagraniu. *Mazurek* natomiast jest ciężki i mało taneczny, przez masywne *forte* i dużą ilość prawego pedału, szczególnie we fragmentach oktawowych. Może należałoby odnaleźć w nim trochę więcej oberka, a mniej kujawiaka.

Dwie miniatury op. 10 *Deux Orientales* inspirowane są modną wśród paryskich kompozytorów egzotyką. *Romance* zagrany jest poprawnie, choć chciałoby się więcej tego z czego słynie świat Orientu: kolorów, zapachów i migoczących obrazów w gorącym słońcu. Orient Habilitanta jest mało kolorowy i dość letni. W takcie 28 - niezgrabny montaż.

Caprice zadedykował Stojowski Józefowi Hofmanowi, który grał to niezwykle wirtuozowsko. Habilitant, podobnie jak poprzedni utwór, gra go poprawnie, lecz dla osiągnięcia oczekiwanego blasku przydałoby się nieco nadwyżki technicznej.

V. Zygmunt Stojowski - Complete Piano Works 2

Wykonawca:

Karol Garwoliński - fortepian

Nagranie - Lublin, 17-18. 07. 2024, Fortepian - Yamaha CFX

10 - Damian Maksymiuk

Reżyser nagrania - Piotr Grinholc

Na płycie znalazły się kolejne opusy Zygmunta Stojowskiego, napisane w latach 90. XIX wieku i w pierwszych latach XX. Kompozytor był już wtedy znanym wirtuozem, a w swych utworach coraz częściej umieszczał stylizacje polskich tańców ludowych.

Opus 12, zatytułowany *Danses Humoresques*, składa się z sześciu miniatur: *Polonaise, Valse, Mazurka, Cracovienne, Mazurka, Cosaque fantastique*. Stylizacja tych tańców, co wynika z tytułu - *Tańce Humorystyczne* - jest tylko zabawnym pretekstem dla salonowych popisów. *Polonez - poco maestoso* byłby ciekawszy gdyby lewa ręka lżej i z większym wyczuciem generowała rytm polonezowy, prawa ręka prowadziła kantylenę nie „wybijając” poszczególnych dźwięków, szczególnie w dwugłosie, a tempo było płynniejsze, bez męczącego zwalniania. Kolejne cztery tańce *Walc, Mazurek, Krakowiak i Mazurek* zagrane są z dobrym wyczuciem charakterystycznego rytmu oraz z wdziękiem i salonową elegancją. Jedynie w pierwszym *Mazurku*, który jest bardzo krótki, zbyt przedłużanie zakończeń fraz (t. 13, 26, 35, 46, 55) przerywa jego narrację, a w drugim - razi ostre, krzykliwe *forte* w części środkowej. Cykl kończy efektowny *kozak*, taniec ukraiński, znany na polskich kresach, który dla tancerzy jest popisem zwinności. Nagranie *kozaka* bardzo dobrze się rozpoczyna, lecz w miarę piętrzenia się trudności technicznych taniec staje się zbyt masywny.

Dumka op. 14 poprzedza kolejny opus 15 pod tytułem *Trois Morceaux*. W *Dumce* i *Intermezzo - Mazurka* wyraźnie słychać inspiracje słowiańskie, a *Raverie* i *Au Soir* to piękne, salonowe miniatury. Habilitant gra je z wdziękiem i elegancją, dobrze czując się w utworach przesyconych liryzmem i melancholią.

Deux Caprices op. 16 to kolejne dwa utwory - *Allegretto moderato* i *Allegro molto*, podobnie jak wcześniejszy opus 2, o charakterze etiudowym. Dedykacja Louisowi Diemerowi, u którego w Paryżu studiował Stojowski, może sugerować - szczególnie w stosunku do pierwszego kaprysu - inspiracje muzyką francuskich klawesynistów. Nagrania obu utworów są dobre: pierwszy jest „francuski” - klarowny i lekki, drugi trudniejszy, o wymagającej fakturze, mógłby jeszcze bardziej zadziwiać wirtuozerią wykonawcy.

Cinq Miniatures op. 19 to kolejne krótkie formy muzyki salonowej: *Feuillet d'Album, Moment musical, Arabesque, Barcarolle* i *Mazurka*. W *Kartce z albumu* bardzo spokojne tempo w połączeniu z dużą ilością *rubato* osłabia potoczność lirycznej narracji; w tak krótkim utworze nadmiar „upiekszania” nie jest dobrym pomysłem. *Moment muzyczny* jest pod tym względem dużo lepszy, a jego fraza dłuższa. *Arabeska* ma w sobie lekkość i i perlistość, choć mało zróżnicowane brzmienie „miesza” głosy. *Barcarola* brzmi bardzo interesująco - prezentuje charakterystyczny, kołyszający puls, ciekawą harmonię i ładne brzmienie. Ostatni utwór to *Mazurek*. Zachowało się jego

nagranie w wykonaniu kompozytora, który gra tekst nieco inny, niż jest w nagraniu Habilitanta, lecz nie to jest najistotniejsze. W nagraniu Stojowskiego zwraca uwagę tempo, które zdecydowanie różni się od zaproponowanego przez Habilitanta. *Allegretto grazioso* i tonacja durowa wskazują na tempo dość żywe, charakter lekki i elegancki, a w rezultacie efektowne, „salonowe” zakończenie całego cyklu.

Ostatni na płycie jest pięcioczęściowy cykl *Polnische Idyllen op. 24*, inspirowany polskim folklorem, gdzie każda część ma programowy tytuł. Nostalgia *Einsamkeit* (*Samotność*) zatopiona jest w zbyt obfitym prawym pedale, który psuje wyrafinowanie harmoniczne i artykulacyjne partii lewej ręki. Nieuzasadnione jest także dodanie pauzy w takcie 10, a kantylenowe solo lewej ręki jest mało śpiewne. *Auf zur Ernte* (*Na żniwa*) - to kontrastującą muzyczna scenka rodzajowa. Zagrana jest interesująco, z dobrą artykulacją i energią. W *Dorfscoquette* (*Wiejska kokietka*) natomiast muzyczny charakter tytułowej bohaterki jest nieco „nieśmiały”, a część środkowa *a tempo cantabile* mogłaby być płynniejsza. *Tanz - Vision* to kolejna stylizacja mazurkowa, tym razem mniej salonowa, a bardziej ludowa. Niepotrzebnie Habilitant próbuje ową ludowość złagodzić nadmiernymi rubatami i zbyt obfitym prawym pedałem. Żywsze tempo, stabilniejszy puls i większe zróżnicowanie brzmieniowe dałyby lepszy efekt. *Fest - Nachtklange* to efektowne zakończenie całego cyklu, który powinien być popisem wykonawcy. Większa dyscyplina rytmiczno-agogiczna, i pełne, lecz nie ostre brzmienie akordów podniosłyby jakość nagrania.

Płyty dr Karola Garwolińskiego z utworami Zbigniewa Stojowskiego wypełniają nagraniową lukę i mogą przyczynić się do popularyzacji wciąż za mało znanej twórczości polskiego kompozytora. Habilitant z dużym przekonaniem wykonuje miniatury Stojowskiego, choć często to co w nich najpiękniejsze - szlachetny liryzm, zastępuje przesadnym sentymentalizmem. Chciałoby się przypomnieć słowa Chopina, który był dla Stojowskiego wzorem i inspiracją: *Szczytem wszystkiego jest prostota*. Znalezienie właściwej równowagi pomiędzy liryzmem, wirtuozerią i salonową elegancją, pomiędzy tanecznym rytmem, a romantycznym *rubato* to tajemnica interpretacji tych miniatur.

W porównaniu do płyt z utworami Raula Koczalskiego, są one gorszej jakości technicznej, fortepian brzmi czasami ostro, brak szlachetnej głębi brzmienia.

Pomimo pewnych zastrzeżeń wysoko oceniam płyty Habilitanta z nagraniami utworów Zbigniewa Stojowskiego.

Całość dzieła artystycznego dr Karola Garwolińskiego oceniam pozytywnie.

Ocena dorobku artystycznego

Dokumentacja przedstawiona przez Habilitanta obejmuje dorobek artystyczny od czasu ukończenia studiów w roku 2005 aż do złożenia dokumentacji habilitacyjnej. Z uwagi na fakt, że osiągnięcia przed uzyskaniem stopnia doktora zostały już ocenione, niniejsza recenzja dotyczy jedynie działalności po doktoracie, a więc od października 2016 roku do listopada 2025.

Po uzyskaniu w roku 2016 stopnia doktora Pan dr Karol Garwoliński miał 29 występów:

1 z orkiestrą, 6 recitali solowych, 4 kameralnych i 2 solowo-kameralne oraz 16 krótkich występów solowych. Oprócz tego nagrał 5 płyt CD, które wskazał jako dzieło habilitacyjne:

1. Zygmunt Stojowski - *Complete Piano Works 1*
2. Zygmunt Stojowski - *Complete Piano Works 2*
3. Raul Koczalski - *Chamber Works 2*
4. Raul Koczalski - *Chamber Works 3*
5. Andrzej Cwojdzinski - *Chamber Music*.

Habilitant wystąpił jeden raz z Orkiestrą Filharmonii Lubelskiej pod dyr. M. Gawrońskiego, wykonując partię I fortepianu w *Konercie na 4 fortepiany* J. S. Bacha.

Recitale solowe miały miejsce: w Gdańsku (dwukrotnie- *Chopin nad wodami Motławy*), Chełmie i Puławach (szkoły muzyczne) oraz w Lublinie i Stalowej Woli (*Festiwal Jana Pawła II*). Na wszystkich recitalach Habilitant powtarzał program chopinowski, w całości znany sprzed doktoratu.

4 koncerty kameralne to występy w Nałęczowie, Lublinie i Puławach, a solowo-kameralne w Lublinie. Prezentowany podczas koncertów kameralnych program to: J. Brahms - *II Sonata na klarnet i fortepian op. 120 nr 2*, A. Panufnik - *Trio fortepianowe*, D. Szostakowicz - *II Trio fortepianowe e-moll op. 67*, A. Cwojdzinski - *4 Tańce polskie op. 29*, Pieśni wybrane F. Nowowiejskiego, S. Niewiadomskiego i S. Moniuszki, A. Nikodemowicz - *5 Kolysanek na skrzypce (klarnet) i fortepian op. 94*.

16 krótkich występów solowych to: 10 występów w Lublinie, 1 w Kozłowie, 1 we Włodawie, 1 w Łodzi (Akademia Muzyczna *Forum młodych pedagogów*), 2 w Gdańsku (Akademia Muzyczna *Minimaraton Chopinowski*) i 1 w Warszawie (Studio S1 *Maraton Chopinowski*). Występy w Łodzi, Gdańsku i Warszawie oraz większość pozostałych, to także, jak w przypadku wcześniej wymienianych recitali, prezentacja wciąż tych samych pozycji z chopinowskiego repertuaru sprzed doktoratu. Jedyne utwory, inne niż Chopina, to kilka miniatur, wykonanych na koncertach edukacyjnych: J. Brahms - *Intermezzo A-dur op. 118 nr 2*, I. J. Paderewski - *Krakowiak fantastyczny*, *Melodia*, C. Debussy - *2 Arabeski*, *Clair de lune*.

Aktywność artystyczna Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora budzi duże zastrzeżenia. Porównując działalność sprzed doktoratu i po nim, należy zauważyć podobieństwa i różnice. Podobieństwa dotyczą miejsc i rangi występów oraz powtarzającego się repertuaru chopinowskiego, zaś różnice dotyczą ilości koncertów. Recitali solowych przed doktoratem było 23, po doktoracie - jedynie 6, a koncertów kameralnych przed doktoratem 13, a po - jedynie 4. Repertuar kameralny się zmienił, choć przed doktoratem był znacznie obszerniejszy. Nie ma wzmianki o żadnym występie zagranicznym.

Jedynym jasnym punktem w dokonaniach artystycznych dr Karola Garwolińskiego po roku 2016 są nagrane płyty CD, które oceniłam już wcześniej, jako dzieło habilitacyjne. Zastanawiam się jednak dlaczego w żadnym programie koncertowym nie znalazła się nawet jedna solowa miniatura Zygmunta Stojowskiego czy też któreś z dzieł kameralnych Raula Koczalskiego? Jedynie *Cztery tańce polskie op. 29* Andrzeja Cwojdzńskiego zostały zaprezentowane publicznie podczas dwóch koncertów w Lublinie w roku 2017, lecz nie one stanowią dominantę dzieła habilitacyjnego.

Okres 9 lat, które minęły od czasu uzyskania stopnia doktora, nie przyniósł znaczącej aktywności koncertowej dr Karola Garwolińskiego, który wydaje się nie być zainteresowany poszerzaniem swego solowego repertuaru, choć właśnie to świadczyłoby najdobitniej o artystycznym rozwoju, którego należy oczekiwać od kandydata na stopień doktora habilitowanego. Zastrzeżenia, które budzi działalność artystyczna Habilitanta, nie pozwalają na to, by określić ją mianem znaczącego wkładu w rozwój dyscypliny sztuki muzyczne.

Dorobek artystyczny dr Karola Garwolińskiego uważam za niewystarczający w postępowaniu habilitacyjnym.

Ocena dorobku dydaktyczno-naukowego oraz organizacyjno-popularyzatorskiego

Do dorobku naukowego dr Karola Garwolińskiego należy zaliczyć następujące wykłady:

- *Ekspresyjne konsekwencje niektórych chopinowskich predylekcji harmoniczych: mediantowe zestawianie płaszczyzn tonalnych* – wykład w ramach *Forum młodych pedagogów*, Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi, 2017
- *Jak działa fortepian i jak na nim grać* - dwukrotnie prezentowany wykład podczas Lubelskiego festiwalu Nauki, Instytut Muzyki UMCS w Lublinie, 2023, 2024

- *Edukacja wczesnoszkolna i szkolna w kontekście osiągnięć pianistyki światowej ostatnich lat. W poszukiwaniu nowych ścieżek* - wykład w ramach III Konferencji *Edukacja pianistyczna w Polsce*, Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy, 2023
- *Jak uczył Chopin? Spostrzeżenia i refleksje po lekturze listów Friederike Müller* Szkoła Muzyczna I i II st. Im. T. Szeligowskiego w Lublinie, 2024.

W roku 2025 dr Karol Garwoliński był członkiem jury I *Ogólnopolskiego Konkursu Instrumentalnego „Rezonans”* w kategorii *Fortepian* - edycja online.

Działalność dydaktyczna dr Karola Garwolińskiego dotyczy Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w Gdańsku, UMCS w Lublinie oraz w Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej w Lublinie. W autoreferacie czytamy: *Dydaktykę w zakresie gry na fortepianie zajmuję się od 2005 roku. W tym okresie pracowałem z uczniami i studentami uczącymi się gry na fortepianie na wszystkich stopniach kształcenia, włączając w to wykłady dla doktorantów Szkoły Doktorskiej Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w Gdańsku*. Habilitant nie podaje jednak żadnej informacji na temat charakteru zatrudnienia i rodzaju prowadzonych zajęć w Akademii Muzycznej w Gdańsku, pisze tylko o - *współprowadzeniu klasy fortepianu prof. dr hab. Bogdana Czapiewskiego*. Dodaje także: *W ciągu kilkunastu lat pracy w Akademii Muzycznej w Gdańsku wykształciłem wielu nauczycieli fortepianu, pracujących obecnie w szkołach muzycznych I i II stopnia*.

To wielce zastanawiające, gdyż nazwisko dr Karola Garwolińskiego odnalazłam w sylabusie gdańskiej Akademii, jako pedagoga współpracującego z Katedrą Fortepianu, lecz określenie „wykształciłem wielu nauczycieli fortepianu” sugeruje samodzielne prowadzenie klasy fortepianu. Nigdzie takiej informacji nie znalazłam. Habilitant nie podaje nazwisk studentów z którymi pracował, ani ich osiągnięć, brak także jakiegokolwiek refleksji na temat pracy w Akademii, współpracy z prof. Bogdanem Czapiewskim oraz powodów jej zakończenia.

Zatrudnienie Kandydata w Instytucie Muzyki UMCS w Lublinie także owiane jest tajemnicą. Nieznany jest rodzaj prowadzonych tam zajęć ze studentami oraz ich ewentualne sukcesy.

Habilitant był wykładowcą *VII Seminarium Pianistycznego* dla uczniów szkół muzycznych II stopnia w Akademii Muzycznej w Gdańsku (2017), w Akademii Muzycznej w Łodzi przeprowadził lekcję pokazową w ramach *Forum młodych pedagogów* (2017) oraz kilkakrotnie prowadził warsztaty pianistyczne w szkołach muzycznych w Puławach (2021, 2022, 2023) i w Lublinie (2024).

Dr Karol Garwoliński jest nauczycielem gry na fortepianie w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II st. im. K. Lipińskiego w Lublinie. Jego uczniowie zdobywają nagrody i wyróżnienia na konkursach ogólnopolskich i międzynarodowych. Szczególnie wyróżniają się trzy uczennice: Kamila Bielska, Hanna Garwolińska oraz Marta Kowalczyk, których osiągnięcia konkursowe i koncertowe są znaczące. Pełna lista sukcesów tych uczennic jest bardzo długa i znajduje się w „wykazie wybranych osiągnięć i aktywności pedagogicznych”. Jest to zarazem jedyna w dokumentacji lista sukcesów pedagogicznych Habilitanta.

W dorobku organizacyjno - popularyzatorskim wyróżniają się audycje radiowe i telewizyjne, w których brał udział dr Karol Garwoliński, zrealizowane przez Radio Lublin - audycja *Meloman* na temat pianistyki Zygmunta Stojowskiego (2023), TVP Lublin - 2 reportaże: *Zwykłe-niezwykłe. Fortepianowe refleksje* (2017), *Z Lublina do Żelazowej Woli* (2024), TVP Wilno - *Kresowe grody i rody - Ogińscy* (2020). Nagrania Habilitanta wykorzystano także przy realizacji reklamowego spotu Muzeum Narodowego w Lublinie.

Na terenie UMCS w Lublinie dr Karol Garwoliński jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Muzyki oraz członkiem komisji nostryfikacyjnej. Brał także udział w pracach zespołu przygotowującego raporty samooceny dla Państwowej Komisji Akredytacyjnej, a od roku 2024 pełni funkcję wydziałowego koordynatora programu Erasmus.

Dorobek dydaktyczno-naukowy i organizacyjno-popularyzatorski dr Karola Garwolińskiego ma charakter lokalny, gdyż w doskonałej większości skupiony jest wokół Lublina. Na uwagę i uznanie zasługują sukcesy dydaktyczne Habilitanta, choć dotyczą jedynie uczniów szkół muzycznych I i II stopnia

Konkluzja

Po wnikliwej analizie autoreferatu, dzieła artystycznego oraz dokumentacji dr Karola Garwolińskiego stwierdzam, że pomimo pozytywnej oceny dzieła artystycznego, działalność artystyczna Habilitanta jest niewystarczająca do przyznania stopnia doktora habilitowanego.

Niniejszym stwierdzam, że osiągnięcia dr Karola Garwolińskiego nie spełniają wymagań ustawy, stawianych kandydatom do stopnia doktora habilitowanego sztuki.

